

**Domov Libnič
a Centrum sociálních služeb Empatie**

METODICKÝ POKYN

Protokol o vztazích a sexualitě

ČÍSLO PŘEDPISU: MP/12_4
ÚČINNOST OD: 01.12.2025

Odborně zpracovala: Mgr. Andrea Nováková a sexuální důvěrníci organizace
Schválila a vydala: Mgr. Lenka Hebíková Kubátová

Vydáno v tištěné podobě a zveřejněno na společném disku. Originál uschován na úseku ředitelky. Každý zaměstnanec má možnost pořídit si kopii pro pracovní účely.

Aktualizaci a doplňky vnitřního předpisu provádí pověřený zaměstnanec organizace.

S obsahem tohoto vnitřního předpisu je seznámen každý zaměstnanec v době svého nástupu do zaměstnání v Domově Libnič a Centru sociálních služeb Empatie, s následnou povinností se seznámit se všemi aktualizacemi na základě pokynu vedoucího zaměstnance.

Změnový list

Změna č.	1
Platnost od:	01.05.2023
Předmět změny:	Aktualizace celého dokumentu
Změna č.	2
Platnost od:	01.07.2024
Předmět změny:	Revize textu celého dokumentu
Změna č.	3
Platnost od:	01.05.2025
Předmět změny:	Aktualizace v návaznosti na doporučený postup MPSV
Změna č.	4
Platnost od:	01.12.2025
Předmět změny:	Doplnění pojmu sterilizace, revize celého textu
Změna č.	
Platnost od:	
Předmět změny:	
Změna č.	
Platnost od:	
Předmět změny:	
Změna č.	
Platnost od:	
Předmět změny:	
Změna č.	
Platnost od:	
Předmět změny:	
Změna č.	
Platnost od:	
Předmět změny:	
Změna č.	
Platnost od:	
Předmět změny:	
Změna č.	
Platnost od:	
Předmět změny:	

I. Základní ustanovení

„Sexualita je nedílnou součástí každé lidské bytosti. Její plný vývoj závisí na uspokojování základních lidských potřeb jako jsou: touha po kontaktu, intimitě, emočním vyjádření rozkoše, něhy a lásky.“ (Deklarace sexuálních práv podle World association of Sexuology).

Pohlavnost je významnou součástí lidského života, která vede k pocitu osobního štěstí, naplnění, uvědomění si sebe sama. Každý člověk je sexuální bytost a má právo na prožití vlastní sexuality. Její projevy se liší podle možností, tužeb a potřeb každého jedince. Platí to bez výjimky i pro lidi s mentálním postižením a psychickým onemocněním. Snahou pracovníků registrovaných sociálních služeb je pomoci našim klientům jejich sexualitu prožít způsobem, který si zvolí a který jim vyhovuje, pokud je to v možnostech našeho zařízení a není to v rozporu se sociálními a právními normami. Snažíme se našim klientům představovat zákonné a sociální normy a podporovat je v jejich dodržování. Jsme si vědomi, že neřešené problémy v oblasti sexuality mohou u klientů prohlubovat nepříznivou sociální situaci, snižovat míru jejich začlenění do společnosti i kvalitu jejich života.

Každého klienta respektujeme jako pohlavní bytost, vnímáme jeho přání a potřeby v oblasti sexuality, vztahů a rodičovství. Na základě individuálních potřeb klienty v těchto oblastech podporujeme a provázíme.

Stanovisko Domova Libnič a Centra sociálních služeb Empatie:

- 1) Organizace respektuje prožívání sexuality našich klientů způsobem, který si zvolí a který jim vyhovuje, pokud je to v možnostech naší organizace a není to v rozporu se sociálními a právními normami. Klient má právo naplňovat svůj sexuální život v soukromí tak, aby nedocházelo k obtěžování veřejnosti, jiných klientů, pracovníků a dalších osob v dané sociální službě.
- 2) Organizace podporuje klienty v oblasti sexuality a vztahů.
- 3) Všechny úrovně prožívání sexuality jsou rovnocenné (vztah bez sexuálních projevů, masturbace, heterosexuální i homosexuální projevy).
- 4) Záleží na klientovi, na jeho partnerovi, jakou roli bude v jeho/jejich životě hrát sexualita a jakou formu vztahu si zvolí.
- 5) Sexualita je možná i mimo rámec manželství, tj. dva lidé spolu mohou sexuálně žít, aniž by museli být v manželském svazku.

- 6) Promiskuitní vztahy – upozorníme na rizika s tím spojená (např. pohlavní choroby), vysvětlíme a poskytneme informace klientům na toto téma, ale nakonec je na klientovi, zda se rozhodne pro tento způsob vztahů. Při poskytování informací musí být brán ohled na zdravotní stav a úroveň emoční zralosti partnerů takového promiskuitního klienta.
- 7) Sexuální osvěta lidí s mentálním postižením a psychiatrickým onemocněním zahrnuje také téma rodičovství a péče o děti. Naše organizace nevede cíleně k rodičovství, ale snaží se předat veškeré informace.

Protokol o vztazích a sexualitě je vypracován v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a vyhlášky č.505/2006 Sb. a Doporučeným postupem MPSV. Dále v souladu s dokumenty: Listina základních práv a svobod, Deklarace OSN o právech lidí s mentálním postižením, Charta práv tělesně postižených osob, Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením, Vnitřní předpisy Domova Libnič a CSS Empatie.

II. Povinnosti, kompetence, pracovní pozice

Povinnosti organizace:

- 1) Zpracovat, schválit a vydat Protokol o vztazích a sexualitě, poskytovat informace ve svých dokumentech.
- 2) Povinnost proškolit pracovníky, studenty, dobrovolníky dané sociální služby.
- 3) Jmenovat sexuálního důvěrníka dané sociální služby – kompetence vedoucího pracovníka dané sociální služby.
- 4) Přizvat spolupracujícího odborníka pro vztahy a sexualitu – kompetence ředitelky organizace.
- 5) Vytvořit náplň práce pro sexuální důvěrníky.
- 6) Zajistit vzdělávání sexuálních důvěrníků, pracovníků přímé péče, sociálních pracovníků – kompetence vedoucího pracovníka dané sociální služby.
- 7) Zajistit soukromí pro klienty – oddělené sociální zařízení pro muže a ženy, oddělené převlékání mužů a žen, osobní hygienu klientů. Prostory jsou zabezpečené proti nečekanému vstupu jiné osoby.
- 8) Zajistit dostatečné kompenzační pomůcky tak, aby byl klient co nejvíce samostatný v péči o svou osobu (sedáky, madla, sprchová sedačka, nástavec WC apod.), a tím eliminovat narušení intimní zóny klienta.
- 9) Zajistit kontrolu – není přípustné sexuální zneužívání klienta klientem, není přípustné nevhodné chování pracovníků ke klientům.

Povinnosti a kompetence zaměstnanců organizace:

- 1) Seznámit se s metodickým pokynem Protokol o vztazích a sexualitě, pracovními postupy a dalšími vnitřními předpisy organizace.
- 2) Poskytovat informace sexuálním důvěrníkům o nevhodných projevech klientů v oblasti vztahů a sexuality a spolupracovat na dalším postupu řešení.
- 3) Aktivně podporovat pohlavní identity klientů. Diagnóza nesmí přebíjet pohlavnost klienta a už vůbec nesmí nahrazovat jeho pohlavní identitu.
- 4) Vyhodnocovat a adekvátně nastavovat fyzický kontakt s klientem.
- 5) Před vstupem na pokoj, do koupelen klienta zaklepat a vyčkat, než je klientem vyzván ke vstupu. Na službě denní stacionář a sociálně terapeutické dílny pracovník vstupuje do šatny klientů po zaklepání a vyzvání klientem ke vstupu.
- 6) Respektovat intimitu, důstojnost, soukromí a zachovávat diskrétnost klientů.
- 7) Upozornit klienta na nevhodné chování, porušování etických a právních norem, porušování pravidel organizace.
- 8) Informovat sexuálního důvěrníka o jednání s klientem v oblasti vztahů a sexuality. Provést citlivý, nezaujatý zápis do programu Cygnus. Pracovník vede pouze základní rozhovor, kompetenci předá sexuálnímu důvěrníkovi, který bude řešit zakázku klienta hlouběji.
- 9) Spolupracovat se sexuálním důvěrníkem a dodržovat jeho nařízení a doporučení.
- 10) Upozornit klienta na pozici sexuálního důvěrníka, který má v kompetenci řešit zakázky klientů v oblasti sexuality a vztahů.
- 11) Informovat klienta o narušení jeho intimní zóny před úkony osobní hygieny (např. slovně upozornit klienta, že se dotkne hlavy za účelem provedení hygieny). Pokud to personální kapacita služby umožní, provádí hygienu u muže muž, u ženy žena.
- 12) Nedávat podněty k pocitům, které by u klientů způsobily sexuální vzrušení – dotyky, slovní narážky, nedodržování pravidel při osobní hygieně apod.
- 13) V případě porušení práv jednoho klienta druhým klientem (různé projevy sexuálního obtěžování) má pracovník povinnost situaci řešit. Povinnost poté informovat sexuálního důvěrníka.
- 14) V případě slovního projevu sexuálního charakteru nebo dotyků sexuálního charakteru ze strany klienta situaci řešit s klientem (vysvětlí mu, že toto chování může být považováno za obtěžování); informovat sexuálního důvěrníka. Řešit situaci v co nejkratší době.

- 15) Oblékat se do přidělených pracovních oděvů. V případě nošení běžného oděvu nesmí pracovník působit vyzývavě nebo dráždivě. Vždy zajišťuje co nejbezpečnější pracovní prostředí.

Pracovní postup pro pracovníky přímé péče – komunikace s klienty v oblasti sexuality a vztahů:

- 1) Pro oblast vztahů a sexuality je určen pověřený pracovník – sexuální důvěrník.
- 2) Pokud klient přijde za pracovníkem ve službě nebo klíčovým pracovníkem a bude se mu chtít svěřit se svou zakázkou (podnět, dotaz apod.), která spadá do oblasti vztahů a sexuality, pracovník klienta vyslechne a doporučí mu rozhovor se sexuálním důvěrníkem. Pracovník nebude s klientem danou situaci řešit a vyjadřovat svůj názor, jak by on sám situaci řešil.
- 3) Pracovník nebude do rozhovoru vnášet své dojmy, pocity a domněnky.
- 4) Pracovník provede zápis do Cygnusu: „Klient se na mne obrátil s.... Vyslechl jsem ho a doporučil, aby se obrátil na sexuálního důvěrníka.“
- 5) Poté pracovník vždy uvědomí sexuálního důvěrníka přes Cygnus – komunikace – oznámení nebo osobní formou v pracovní době a podá podrobnou informaci o rozhovoru s klientem.
- 6) Pracovník nebude téma rozhovoru rozebírat s ostatními pracovníky, bude respektovat soukromí a intimitu klienta.
- 7) V případě, že se jedná o situaci, kdy by byl klient v ohrožení (sexuální zneužití, násilí apod.) bude pracovník postupovat dle Protokolu o vztazích a sexualitě, článek VI. Sexuální zneužití. Situaci neprodleně ohlásí vedoucí sociální služby.

Objímání se s klienty při příchodu, průběhu služby a odchodu je zakázané.

Sociální pracovník při jednání se zájemcem o službu a při podpisu smlouvy informuje klienta, opatrovníka o pozici sexuálního důvěrníka a jeho náplni práce. Předá Protokol o vztazích a sexualitě.

Pracovní pozice – sexuální důvěrník:

pracovní pozice vytvořená s cílem zajistit v organizaci profesionální a kvalitní práci v oblasti vztahů a sexuality, kterou vykonává kompetentní a předem určený pracovník. Sexuální důvěrník je proškolený pracovník, který absolvoval minimálně odborný vzdělávací kurz „Sexualita a vztahy lidí s postižením 1 a 2,“ lektorem kurzu je Petr Eisner. Sexuální důvěrník je jmenován pro každou sociální službu a v rámci organizace dochází k zastupování sexuálních

důvěrníků mezi sociálními službami. Sociální služby domov se zvláštním režimem a týdenní stacionář mají jmenované dva sexuální důvěrníky. Sexuální důvěrník jedná s respektem, ke každému klientovi přistupuje individuálně a ctí jeho jedinečnost, zachovává mlčenlivost a nevynáší důvěrné informace. Na službě může působit také tzv. sexuální důvěrník v zácvičku, což je zaměstnanec, který si doplní potřebné vzdělání v co nejbližší době, aby mohl vykonávat funkci sexuálního důvěrníka. Tato osoba může být také přítomna rozhovorům SD s klienty, ze kterých čerpá zkušenosti.

Povinnosti sexuálního důvěrníka:

- 1) Komunikovat s klienty individuálně, případně skupinově a řešit jejich zakázky v oblasti vztahů a sexuality. Dospělý klient se rozhoduje sám, nezletilý klient pouze s písemným souhlasem zákonného zástupce/opatrovníka.
- 2) Při práci s klientem zohledňuje věk a jeho genderovou identitu. Podle toho volí pomůcky a „slovník“. Rovněž reflektuje, že v každé fázi života a v každém věku může mít člověk jiné potřeby, zájmy, a tedy jiné zakázky.
- 3) Nepřebírat za rozhodnutí klienta odpovědnost, ale upozorňovat ho na rizika.
- 4) Předávat klientovi maximální míru odpovědnosti s ohledem na jeho možnosti, schopnosti a dovednosti.
- 5) Informovat klienta o tom, kdo je s informacemi seznámen. Na jeho vyžádání je možné je poskytnout i dalším osobám a naopak bez jeho svolení není možné je poskytnout jiným osobám.
- 6) Provést přípravu klientů na partnerský život.
- 7) Poskytovat klientům sexuální osvětu, vést o osvětě vlastní záznamy.
- 8) Řešit nevhodné chování a projevy klientů v oblasti sexuality a vztahů.
- 9) Spolupracovat s ostatními pracovníky, určovat postupy řešení v oblasti vztahů a sexuality. Poskytovat poradenství a podávat informace, které mohou ovlivnit průběh služby vedoucím služby, sociálním pracovníkům, pracovníkům v přímé péči, dobrovolníkům, studentům a opatrovníkům.
- 10) Vyhodnocovat, zda se lze zakázkou klienta zabývat v sociální službě, nebo zda náleží jinému odborníkovi mimo sociální službu.
- 11) Účastnit se odborného vzdělávání, setkávání sexuálních důvěrníků v rámci organizace, případně v rámci Jihočeského kraje.
- 12) Informovat vedoucího služby/ředitelku o závažných zjištěních u klientů v oblasti vztahů a sexuality.

- 13) Vést dokumentaci odděleně a uchovávat v uzamčené skříňce (přístup pouze sexuální důvěrník a vedoucí služby). Do Cygnusu zaznamenávat pouze, že proběhlo setkání. Obsah setkání dokumentovat tak, aby ho v případě nutnosti mohl předložit inspekci kvality či jiným kontrolám relevantních institucí, ale zároveň nebyl přístupný ostatním pracovníkům, opatrovníkům apod.
- 14) Provést zaškolení nových pracovníků – seznámení s Protokolem o vztazích a sexualitě ve spolupráci s vedoucím, průběžné zaškolení v komunikaci v této oblasti dle potřeby
- 15) Spolupracovat s dalšími odborníky v případě, že to vyžaduje situace/zakázka klienta (např. sexuolog, gynekolog, psychiatr). Může doprovodit klienta k jednotlivým odborníkům nebo ho na jeho návštěvu připravit. V DZR je nutná spolupráce sexuálního důvěrníka a vedoucí sestry. V některých případech je žádoucí, aby sex. důvěrník byl informován o vlivu jednotlivé medikace na procesy v těle a funkčnost některých orgánů.
- 16) Podílet se na tvorbě vnitřních předpisů v této problematice.
- 17) Zpracovat 1× za rok zprávu pro vedoucí služby, koordinátora sexuality a ředitelku organizace o počtu konzultací, intervencí, počtu osvěty apod.

Spolupracující odborník v oblasti vtaů a sexuality:

pracovní pozice vytvořená s cílem podpořit sexuálního důvěrníka, umožnit mu konzultaci v obtížných případech. Dále možnost využít odborníka v případě, že klient má zájem řešit svou zakázku s jinou osobou. Odborník dle potřeby zajistí vzdělávání pracovníků, klientů, rodinných příslušníků a opatrovníků. Odborník je osoba s praxí delší než 5 let v oblasti vztahů a sexuality u klientů s mentálním a psychickým postižením. Odborník absolvoval odborné vzdělání v rozsahu minimálně 250 hodin (např. Sexuální poradce pro specifické cílové skupiny lidí s postižením). Osoba mimo organizaci, kdy pracovní vztah je formou dohody o provedení práce, případně formou služby/zakázky, která je poté uhrazena na základě faktury.

Náplň činností spolupracujícího odborníka v oblasti vztahů a sexuality:

- 1) Konzultuje se sexuálním důvěrníkem zakázky klientů.
- 2) Na žádost sexuálního důvěrníka individuálně pracuje s klienty na jejich zakázce.
- 3) Provádí osvětu klientům, pracovníkům, opatrovníkům, podle potřeb organizace.

Práva a povinnosti klienta:

- 1) Klient má přiměřenou míru odpovědnosti za své jednání a činy.

- 2) Klient komunikuje s pracovníky, oznamuje své přání a potřeby, seznamuje pracovníky se svými pocity, co se mu líbí a co ne, jaké potřebuje získat informace v oblasti vztahů a sexuality.
- 3) Klient má povinnost účastnit se sexuální osvěty v případě nevhodného chování a komunikovat se sexuálním důvěrníkem.
- 4) Klient denního stacionáře, sociálně terapeutických dílen nesmí v prostorách služby provádět uspokojování svých sexuálních potřeb. O tomto faktu klienta informuje sexuální důvěrník. Při projevované potřebě je klient odkazován na domácí prostředí. V případě ostatních, tedy pobytových služeb klient nesmí uspokojovat své sexuální potřeby ve společenských prostorách služby/organizace.
- 5) Klient má právo se obrátit na pracovníky přímé péče se svými problémy. Jeho zakázky musí být vyslechnuty pozorně a v klidu.
- 6) V případě nezletilého klienta je k intervenci nutný písemný souhlas zákonného zástupce.
- 7) Jednání s rodinou/opatrovníkem v oblasti vztahů a sexuality pouze a výhradně se souhlasem klienta.
- 8) Plnoletý klient si o účasti na sexuální osvětě rozhoduje sám, osvěta není právní úkon.

III. Práce se sexualitou

Podpora pohlavní identity

Zaměstnanci reagují na klienta jako na muže nebo ženu, případně mu dávají prostor se vyjádřit, kým se cítí být. Klienti zásadně nejsou označováni diagnózou! Klienti jsou oslovováni dle svého přání, mají možnost volby stylu oblékání nebo aktivit pro práci i volný čas. Zároveň mají možnost volby v úpravě svého zevnějšku (vlasy, vousy apod.). Klientům zaměstnanci nevnučují genderové stereotypy, ale mluví s nimi o tom, co je běžné a podporují je v možnosti volby.

Vztahy, formy vztahů

Vztahy klientů si v rámci této metodiky definujeme následovně:

- a) Kamarádství – citový vztah k několika lidem obojího pohlaví, který nemá sexuální charakter.
- b) Přátelství a zamilovanost – hlubší citový vztah k jednomu člověku, kritériem je rovnocennost vztahu.

- c) Partnerský vztah – hlubší citový vztah k jednomu člověku s erotickými a sexuálními projevy (vztah může být i asexuální).
- d) Spolužití a soužití – hluboký citový vztah k jednomu člověku se silným přáním bydlet a žít spolu („vážný vztah“).

Podporujeme vzájemné vztahy a vazby mezi klienty (i z jiných zařízení), umožňujeme vzájemné kontakty – návštěvy, společenské akce, telefonování, dopisování, společné pobyty apod. U klientů s psychiatrickým onemocněním je potřeba výše zmíněné vhodně monitorovat s ohledem na psychiatrickou zátěž konkrétního klienta. Zároveň je potřeba pracovat s hranicemi mezilidských vztahů. Pokud dlouhodobější vztah přeroste v potřebu klientů spolu žít, budeme hledat možnosti, jak tuto potřebu naplnit. Podmínky pro spolužití klientů jsou dány situací v každém konkrétním vztahu a podmínkami a možnostmi v jednotlivých registrovaných sociálních službách.

Intimita a soukromí

Podpora uvědomění intimity a vnímání soukromí se prolíná celou sexuální osvětou a je v podstatě základním kamenem práce se sexualitou.

Soukromí – je osobní oblast jednotlivce nebo skupiny (například rodina). Zahrnuje schopnost či právo zadržovat informace o sobě, ale také hmotný a myšlenkový prostor subjektu (wikipedie). Žádná osoba se zdravotním postižením nebo psychickým onemocněním, bez ohledu na místo svého pobytu nebo prostředí, ve kterém žije, nesmí být vystavena svévolnému nebo nezákonnému zasahování do soukromého života, do rodiny, domova nebo korespondence, či jiných typů komunikace, ani nezákonným útokům na svou čest a pověst. Osoby se zdravotním postižením mají právo na zákonnou ochranu proti takovým zásahům (OSN Úmluva o právech osob). K soukromí psychiatricky nemocných klientů přistupujeme v souladu s Úmluvou o právech osob a Etickým kodexem.

Příklady:

- Moje tělo (kdo na mne může sahat, kde se mě ostatní mohou dotýkat apod.).
- Osobní hygiena (kde se koupu, kdo při tom může být, kam chodím na záchod apod.).
- Moje věci (taška, kapsy, peněženka apod.).
- Moje zájmy (jak trávím volný čas).
- Moje rodina (informace o rodině).
- Moje osobní informace (telefonní číslo, věk, rodné číslo, adresa, číslo účtu apod.).
- Můj sexuální život (masturbace, s kým, kdy a kde se líbám (nevhodnost projevu) apod.).

Soukromí podporuje rozvoj sebevědomí, uvědomění své lidské důstojnosti a svého sebeurčení.

Intimita – představuje důvěrnost, útulnost nebo též pocíťované soukromí. Intimita v partnerském vztahu vyjadřuje „pocit blízkosti, spojení, pouta, ale také prožívání štěstí s milovanou osobou, vzájemné porozumění a ohleduplnost, poskytování si emocionální podpory a ocenění, intimní komunikaci. Intimita však může figurovat i ve vztazích přátelských, příbuzenských a jiných.

Tělesná péče a její hranice:

- a) klient by si měl co nejvíce pomoci sám,
- b) u klienta by měla nejprve proběhnout pomoc slovně (zaměstnanec vždy používá neutrální dohodnutá slovní označení, **vulgarismy používá pouze v případě, kdy klient nerozumí ničemu jinému – cílem je domluva s klientem**) nebo je možné využít názorné pomůcky (obrázek),
- c) při intimní osobní hygieně zaměstnanec komentuje slovně každý krok (vždy používá neutrální dohodnutá slovní označení, vulgarismy používá pouze v případě, kdy klient nerozumí ničemu jinému, cílem je domluvit se s klientem, aby rozuměl, co se s ním bude dělat),
- d) při osobní hygieně zaměstnanec nikdy nepoužívá holou ruku (používá ochranné rukavice, žínku apod.),
- e) při intimní hygieně zaměstnanec nenavazuje s klientem oční kontakt, **neusmívá se, snaží se o neutrální výraz,**
- f) při tělesné péči jakéhokoli charakteru zaměstnanec respektuje intimitu klienta, jeho soukromí a důstojnost, **pokud je to možné, osobní hygienu provádí žena x ženě, muž x muži anebo se zaměstnanec snaží splnit přání klienta, jestli žádá konkrétního zaměstnance,**
- g) **důvod průniku do intimních zón klienta, především pak do oblastí genitálií musí být zdůvodněn v plánu péče klienta. Pracovník nemůže do těchto zón vstupovat svévolně.**

Poznámka: Pojmenováváme edukačně a konkrétně a snažme se o zavedení oficiálních názvů – penis, vagína, namísto infantilismů. Vulgarismy nikdy nepoužívat v devalvačním smyslu.

Hranice pro fyzický kontakt zaměstnanců s klienty:

- Zaměstnanci nevpuštějí klienty do obecně platných intimních zón na svém těle, ani do těchto zón nevstupuje do těchto zón klientovi (vyjma individuálních potřeb při hygieně

– popsáno v plánu péče).

- Zaměstnanci nenahrazují svými doteky jiné sociální role, ve kterých se reálně s klientem nenachází. Objímání, hlazení či líbání náleží sociálním rolím rodinných příslušníků, přátel a partnerů. Zaměstnanci se snaží podpořit klienty ve vytvoření vztahů, které přetrvávají i v době nepřítomnosti jednotlivých zaměstnanců ve službě, popř. při opuštění služby.
- V případě, že se klient ocitne v mimořádné sociální situaci (úmrtí blízké osoby, úspěch, živelná katastrofa apod.), je v pořádku, že zaměstnanec klienta po vzájemné domluvě obejmě. Toto chování se neopakuje každý den, jedná se o výjimečnou situaci.

Formy sexuálních a tělesných prožitků:

- 1) Masturbace – masturbace je přípustnou formou sexuální aktivity klientů a zdravým sebevyjádřením bez ohledu na to, jestli má daná osoba sexuální vztah k partnerovi nebo ne. Masturbovat je možné i v trvalém partnerském vztahu. Klienti, kteří provádějí masturbaci nebo u kterých zaměstnanci tuto sexuální aktivitu předpokládají, jsou poučeni a soustavně vedeni k dodržování osobní a intimní hygieny. Dále jsou poučeni a vedeni k tomu, že tuto aktivitu musejí provádět v soukromí. V domově se zvláštním režimem je vhodné prostředí v případě potřeby specifikovat s pověřeným pracovníkem (vzhledem ke sdíleným pokojům apod.).

Za žádných okolností neprovádějí zaměstnanci „fyzický trénink“ masturbace s klientem, a to ani tehdy, pokud je o to klient žádá.

- 2) Mazlení, laskání, pohlavní styk – jedná se o intimní záležitost partnerů bez účasti dalších osob. Podmínkou je oboustranný souhlas, dobrovolnost, rovnocennost obou partnerů. Musí být respektována legislativní opatření (nesmí dojít k pohlavnímu styku ani k jiným intimnostem se svěřenou osobou, incest, sexuální obtěžování; pohlavní styk s osobou mladší 15 let je nepřípustný – jedná se o trestný čin).

Milování je přípustné jak v heterosexuálním, tak v homosexuálním vztahu partnerů. Oba partneři jsou soustavně vedeni k zodpovědnému postoji v sexualitě a k používání vhodné antikoncepce při pohlavním styku. Pohlavní styk klientů zkvalitňuje a obohacuje jejich vztah. V rámci prevence a sexuální osvěty vedeme klienty k tomu, aby cílem jejich sexuálního života nebylo zplodění a výchova dětí. Klientům služby denní stacionář a sociálně terapeutické dílny zaměstnanci doporučují provádět pohlavní styk doma vzhledem k nedostatečnému soukromí v prostorách služeb.

Klienti jsou poučováni o možných rizicích a zdravotních následcích pohlavního análního styku a jsou seznamováni s vhodnějšími formami sexuálního uspokojení. V konečném důsledku je ovšem jen a pouze na klientovi, zda se rozhodne pro tento způsob sexuálního uspokojení.

- 3) Pornografie – konzumace legální pornografie je u klientů respektována. Prohlížení pornografie je záležitostí intimní, prohlížení ve vztahu dvou partnerů vyžaduje rovnocennost, dobrovolnost, souhlas partnera. Vylučuje se dětská pornografie, pornografie s násilím (sdomasochistická) a pornografie se zvířaty. Klientům denního stacionáře, sociálně terapeutických dílen zaměstnanci doporučují pornografii nenosit do služeb a prohlížet pornografii doma, a to vzhledem k nedostatečnému soukromí v prostorách služeb.
- 4) Problematické formy nebo projevy sexuality (pedofilie, prostituce, exhibicionismus, jiné formy sexuality neslučitelné s chodem sociálních služeb).

Klienti jsou v sexuální osvětě vedeni k vědomí, že tyto projevy forem sexuality jsou nevhodné nebo nepřipustné. V případě jejich projevů doporučí klíčový pracovník klienta pomoc odborníků (sexuologa, psychologa). Opatrovník je informován na základě souhlasu klienta.

Pokud klient nevyhledá odbornou pomoc a bude dál provádět nepřipustné sexuální aktivity v rámci poskytování sociální služby a svým chováním nadále porušovat sociální a zákonné normy, bude se postupovat podle vnitřních pravidel organizace.

Pokud není klient schopen navázat partnerský vztah, nepřipouštíme možnost provést pohlavní styk s profesionální pracovnící v sexuální oblasti v prostorách zařízení. Zároveň za klienta nepřejímáme v tomto směru zodpovědnost mimo rámec poskytované sociální služby (dovolené, pobyty doma apod.). Provozování prostituce klientů v rámci poskytovaných sociálních služeb je nepřipustné.

O službě Sexuální asistence budeme klienty naší organizace pouze informovat, a to jen v rozsahu, že taková služba existuje. Není možné, aby si klienti tuto službu objednali v rámci naší organizace. Zaměstnanci nesmějí klientům pomoci s vyhledáváním této služby na internetu. Každý klient, pokud má zájem o službu Sexuální asistence, si veškeré informace musí vyhledat sám nebo v rámci své rodiny.

IV. Osvěta

Program osvěty pro zaměstnance – všichni pracovníci registrovaných sociálních služeb jsou seznámeni se základními pojmy a přístupy v oblasti sexuality, které jsou obsaženy v této metodice, a jsou v nich proškoleni. Pracovníci v sociálních službách, sociální pracovníci a zdravotničtí pracovníci jsou dle potřeby dále proškoleni formou seminářů a kurzů vedených sexuálníím důvěrníkem nebo externími odborníky.

Sexuální osvěta zákonných zástupců a opatrovníků, rodinných příslušníků, přátel – rodiče, sourozenci, opatrovníci a přátelé klientů jsou důležitými spolupracovníky v sexuální osvětě (komunikuje s nimi sexuální důvěrník). Znaí potřeby svého dítěte (sourozence, opatrovance) a jejich poznatky jsou cenné pro další práci s klientem. Spolupracují rovněž na prevenci neblahých důsledků sexuality (pohlavně přenosné nemoci, sexuální zneužití, deviantní chování aj.).

Tento metodický pokyn k tématu sexuality a vztahů je zveřejněn na webových stránkách organizace www.domovlibnic.cz.

Oblast informovanosti opatrovníků nebo zákonných zástupců klientů ohledně problémů týkajících se sexuální oblasti má v kompetenci sexuální důvěrník, který úzce spolupracuje s vedoucí sociální služby, dle potřeby též s dalšími pracovníky sociální služby a sexuálními důvěrníky organizace. V případě nejasností nebo osobních nejistot může sexuální důvěrník řešit vzniklý problém formou konzultací se spolupracujícím odborníkem. Opatrovník však může být informován pouze se souhlasem klienta.

Sexuální osvěta klientů

- a) **odpovědnost sexuálního důvěrníka sociální služby a pracovníků** přímé péče: poučení o hygieně těla, vhodném sexuálním a společenském chování a základní obranyschopnosti klienta před sexuálním zneužitím se poskytne všem klientům.
- b) **sexuální důvěrník odpovídá za sexuální výchovu a osvětu u klientů uvedených níže** – sexuální osvěta se poskytuje těm klientům, kteří ji dobrovolně přijímají nebo jí vzhledem ke svému sexuálnímu prožívání potřebují. Sexuální osvěta je přizpůsobena schopnostem klienta tak, aby v co největší míře byl schopen výkladu porozumět. V rámci domova se zvláštním režimem se přihlíží k psychickému stavu klienta. Při nástupu nového klienta do sociální služby budou v adaptační době zjištěny jeho potřeby a znalosti. Klient bude seznámen s hodnotami sexuální osvěty, které jsou zpracovány

v tomto protokolu.

Okruhy sexuální osvěty:

- citová osvěta,
- uvědomění si vlastní identity,
- znalost vlastního těla, jeho intimních zón a toho, kdo a za jakých okolností do nich může vstupovat, a kdo ne,
- zákonné normy (kdy je možné v ČR mít sex mezi osobami staršími 15 let),
- osvěta sexuální hygieny,
- partnerský vztah – vztahy, role, společenské formy a hodnoty,
- masturbace,
- bezpečný pohlavní styk,
- obranyschopnost klientů před zneužitím,
- vhodné a nevhodné normy sexuálního chování, výchova k odpovědnosti,
- početí, rodičovství a antikoncepce,
- pohlavně přenosné nemoci, AIDS, rizika sexuality, promiskuita, zásady prevence,
- nácvik týkající se sexuální oblasti a vztahů.

V. Prevence

- 1) **Antikoncepce** – antikoncepce je důležitou součástí sexuálního života a sexuální výchovy klientů všech registrovaných služeb k ochraně proti nežádoucímu těhotenství. Budeme zajišťovat sexuální osvětu klientů (podle stupně mentálního postižení a úrovně kognitivních schopností), zprostředkování nebo zajištění odborného vyšetření lékařem specialistou ohledně vhodné antikoncepce, dále zprostředkování nebo zajištění preventivních prohlídek lékařem specialistou; to vše vzhledem ke zdravotnímu stavu, stupni postižení, individualitě klienta a jeho ochotě a schopnosti spolupracovat. (Nedílnou součástí tohoto procesu je spolupráce s opatrovníky nebo zákonnými zástupci klientů.)

Užívání antikoncepce je podmíněno:

- odborným lékařským vyšetřením a doporučením,
- souhlasem (žádostí) opatrovníka nebo zákonného zástupce, pokud by se jednalo o klientku mladší 18 let nebo pokud je klientka zbavena způsobilosti v těchto náležitostech,
- informovaným souhlasem klientky.

Sterilizace – sterilizace je trvalý druh antikoncepce, při kterém se u žen chirurgicky přeruší vejcovody a u mužů chámovody tak, aby nedocházelo k uvolňování pohlavních buněk. U osoby s omezenou svéprávností se musí k případnému zákroku vyjádřit soud a jím ustanovená komise. K výkonu je tedy třeba mít soudní souhlas, ne pouze souhlas opatrovníka.

- 2) **Těhotenství a rodičovství** – v preventivních programech a sexuální osvětě budeme na klienty působit tak, aby se těhotenství předešlo. Nebudeme vzhledem k určené cílové skupině klientů poskytovat sociální služby těm klientům, kteří se rozhodnou pro rodičovství. V případě, že se klienti rozhodnou pro rodičovství, nebude jejich další setrvání v uvedených službách možné. O tomto faktu je nutné klienty předem informovat. Zprostředkujeme jim poskytnutí odborné pomoci ve spolupráci s kompetentními orgány činnými v péči o rodinu a dítě a rodinou klienta.
- 3) **Pohlavní nemoci a AIDS** – v rámci sexuální osvěty budeme klientům a opatrovníkům předávat informace o přenosných nemocech a AIDS. Klienti jsou vedeni k hygienickým návykům a péči o tělo. Klienti budou informováni o používání kondomu nejen z hlediska antikoncepce, ale i z hlediska prevence před přenosnými pohlavními chorobami a AIDS. Součástí programu sexuální osvěty je posilování dlouhodobých partnerských vztahů a objasňování zdravotních rizik, které přináší promiskuita.

VI. Sexuální zneužití

Základní formy zneužívání jsou: tělesné zneužívání, psychické zneužívání, sexuální zneužívání, sexuální násilí, sexuální nátlak dle § 186, trestního zákona 40/2009 Sb., v platném znění.

Sexuální zneužívání je každé sexuální chování nebo sexuálně zabarvené chování nebo sexuální kontakt mezi lidmi s mentálním postižením a lidmi, kteří jim mají poskytovat ochranu a péči nebo lidmi s rozumovou či emoční převahou.

Každý sexuální kontakt mezi lidmi s mentálním postižením navzájem nebo s ostatními lidmi je považován za sexuální zneužití, pokud jde o kontakt nechtěný nebo takový, že oběť měla pocit, že kontakt nemůže odmítnout. Všechny kontakty, které neodpovídají kritériu rovnocennosti a dobrovolnosti, jsou sexuálním zneužitím.

Pracovníci nesmějí zneužít závislosti osob svěřených jejich doзору a navázat s nimi sexuální kontakt, i kdyby byl se souhlasem klienta. Takové počínání je považováno za zneužití.

- 1) **Definice sexuálního zneužití** – sexuálním zneužíváním rozumíme, používá-li jedinec svou moc, aby ukojil své vlastní potřeby sexuálními nebo sexuálně motivovanými akty na jedinci mladším 15 let nebo na osobě svěřené doзору mladší 18 let nebo na osobě svěřené doзору bez věkového omezení při zneužití její závislosti.

Jednotlivé pojmy vymezující sexuální nebo sexuálně zabarvené chování nebo sexuální kontakt v případě sexuálního zneužívání:

- **Nekontaktní sexuální chování:** ukazování erotických nebo pornografických materiálů proti vůli.
- **Sexualizující klima** znamená – sexualizovaná řeč, pornografické filmy, fotografie, časopisy, pozorování při svlékání, koupání.
- **Sexuálně motivované jednání nebo chování** znamená francouzské líbání, exhibicionismus (provádění nebo sledování), hry s lechtáním nebo přitisknutím se (třením) k intimním partiím těla.
- **Kontaktní sexuální chování:** sexuální akt znamená dotýkat se, osahávat prsa, genitálie aj., orální, anální nebo genitální proniknutí předmětem, prsty, penisem; masturbace.

- 2) Prevence proti nevyžádané formě sexuálního chování nebo sexuálního kontaktu a prevenci proti nevyžádané formě sexuálního chování nebo sexuálního kontaktu považujeme za osvětu a sexuální výchovu klientů včetně sexuální osvěty zákonných zástupců a opatrovníků, rodinných příslušníků a přátel klientů. Prevence ve formě osvěty a sexuální výchovy klientů včetně osob odpovědných za tuto činnost je popsána v kapitole IV. Osvěta.

- 3) Postup při bezprostředním zjištění sexuálního zneužití:

- a) **Podezření a hlášení** – pokud při rozhovoru s klientem má zaměstnanec podezření na trestný čin, pokusí se klientovi v závislosti na jeho kognitivních schopnostech co nejdříve vysvětlit, že to, co mu popisuje, má znaky trestného činu a je na něm, zda chce pokračovat ve sdělování dalších informací, a že zaměstnanci plyne ohlašovací povinnost. Je na klientovi, zda bude ve sdělování dalších informací pokračovat. Pokud se zaměstnanec hodnověrným způsobem dozví o sexuálním zneužívání klienta nebo má důvodné podezření, je povinen zneužívání zamezit a vše neprodleně oznámit vedoucí služby nebo koordinátorovi příslušné sociální služby, kteří určí, kdo bude kontaktovat organizaci Bílý kruh bezpečí (nejlépe sexuální důvěrník). Volá se **Linka pomoci obětem, tel. 110006 a následně se postupuje dle jejich**

doporučení. Každý zaměstnanec, který toto neučiní, je trestně zodpovědný dle § 167, trestního zákona. 40/2009 Sb., v platném znění. Policie ČR se volá až po doporučení Bílého kruhu bezpečí. Policii ČR kontaktuje případně vedoucí sociální služby nebo koordinátor služby, ředitelka organizace nebo sexuální důvěrník služby.

- b) Pomoc oběti bezprostředně po odhalení – pracovníci v sociálních službách nejsou vyšetřovatelé ani soudci. Jejich úkolem je zabránit dalšímu pokračování násilí či zneužívání a dále poskytnout podporu všem účastníkům incidentu – po odhalení sexuálního zneužívání (homosexuálního, heterosexuálního) pracovník (příp. vedoucí sociální služby nebo sociální pracovnice) musí okamžitě zamezit dalšímu zneužívání, poskytnout všem účastníkům incidentu pomoc, podporu, ochranu, příp. zajistit ošetření lékařem, včetně vyhotovení zápisu o vzniklé situaci (mimořádné hlášení). Pracovník (příp. vedoucí služby, koordinátor služby nebo sociální pracovnice) hovoří s klientem a ubezpečí jej, že učiníme vše pro to, aby sexuální zneužívání ihned skončilo a neopakovalo se. V rámci služeb je potřeba vzhledem k cílové skupině ověřit relevantnost výpovědi, případně situaci konzultovat s psychiatrem. Situaci následně řeší v co nejbližší možné době sexuální důvěrník.
- 4) Konkrétní postup:
- Zachovat klid. Oddělit oběť od pachatele. Nenecháváme je o samotě. Oběť neobjímáme atp., minimální fyzický kontakt. Pokud je to nutné, zajistíme lékařskou pomoc, případně poskytneme základní ošetření. Oběť nemyjeme, nepereme oblečení atp., neuklízíme místo činu.
- Všem poskytneme bezpečí. Věnujeme se i agresorovi – vysvětlíme mu, co bude následovat. Informujeme nadřízeného. Nezapomínáme na svědky, které potřebují také uklidnit. Zpětně analyzujeme incident formou intervize či supervize. Podpoříme přímé účastníky incidentu.
- Ujistit klienta v tom, že mu budeme v nastalé situaci pomáhat. Komunikaci zajišťuje sexuální důvěrník, případně jiný pracovník se souhlasem vedoucího sociální služby. Následně provést zápis.
- 5) Vyšetřování – naší snahou je, aby výslech klienta byl proveden pouze jednou a klient nemusel být zraňován dalšími opakovanými výslechy. Vedoucí sociální služby bude proto v kontaktu se sexuálním důvěrníkem, opatrovníkem a policistou – vyšetřovatelem a stanoví minimální podmínky výslechu (tj. dle komunikačních a rozumových schopností klienta doporučí při výslechu přítomnost sexuálního důvěrníka, dále využití

pracoviště specializovaného k těmto účelům, příp. použití specializovaných pomůcek). Vzhledem k žádanému jednotnému přístupu ke klientovi se zúčastněné osoby vzájemně diskrétně informují o průběhu vyšetřování a v součinnosti s policejním vyšetřovatelem stanoví společně další postup při jednání s klientem a jeho opatrovníkem (zákonným zástupcem). Dle potřeby výše uvedení pracovníci vyhledají odborníka nebo se obrátí na odborné pracoviště.

- 6) Spolupráce s opatrovníkem a rodinou v případě sexuálního zneužití klienta – v případě podezření na sexuální zneužívání i v případě dokonání sexuálního zneužití klienta sdělí sexuální důvěrník v úzké spolupráci s vedoucí sociální služby tuto skutečnost opatrovníkovi současně se zahájením vyšetřování. Pokud vzniklo podezření, že zneužívatelem je opatrovník, rodina klienta či blízcí rodinní přátelé, sdělení opatrovníkovi bude učiněno vedoucím sociální služby po vyšetřování v součinnosti s Policií ČR. Opatrovníkovi a rodině klienta můžeme nabídnout pomoc ve formě zprostředkování odborné pomoci (psycholog, rodinný terapeut). Sexuální důvěrník bude s opatrovníkem a rodinou klienta v tomto případě dlouhodobě spolupracovat (opět je podmínkou, že zneužívatelem nebyl opatrovník nebo rodina klienta), za předpokladu souhlasu klienta.
- 7) Dlouhodobá pomoc klientovi v případě sexuálního zneužití – dlouhodobá pomoc spočívá v klientovo opětovném přijetí sebe jako bytosti, která má svou důstojnost a hranice a v opětovném rovnocenném začlenění do kolektivu ostatních. Sexuální důvěrník ve spolupráci s vedoucí sociální služby vyhledá odbornou pomoc a bude v tomto procesu úzce spolupracovat s odborníky (psycholog, krizové centrum, jiné specializované pracoviště) včetně toho, že práce na opětovném začlenění klienta do kolektivu bude probíhat ve spolupráci týmu pracovníků, kteří s klientem běžně pracují.
- 8) Pomoc ostatním pracovníkům v případě, že původcem zneužití byl pracovník – pokud je původcem zneužití pracovník, je třeba ostatním pracovníkům sociální služby pomoci, aby se se skutečností vyrovnali. Proto je třeba vzít situaci pracovníků vážně a věnovat se jim technikami krizové intervence. Vedoucí sociální služby zabezpečí pro pracovníky supervizi (případovou supervizi) a podporu (pracovníci potřebují ujištění o normalitě svých pocitů a pomoc při zvládání zátěžových situací). Pracovník se v případě zájmu může obrátit na sexuálního důvěrníka.
- 9) Práce s klientem, který je původcem sexuálního zneužití – pokud je původcem sexuálního zneužití klient sociální služby, postupuje sexuální důvěrník dle pokynů

Policie ČR. Vedoucí sociální služby bude v kontaktu s policistou – vyšetřovatelem a stanoví minimální podmínky výslechu (tj. dle komunikačních a rozumových schopností klienta doporučí při výslechu přítomnost sexuálního důvěrníka, dále využití pracoviště specializovaného k těmto účelům, příp. použití specializovaných pomůcek). Vedoucí sociální služby oznámí událost opatrovníkovi klienta – původce současně se zahájením vyšetřování. Pokud bude v této době klient dále využívat nasmlouvanou sociální službu, zabezpečí sexuální důvěrník takové podmínky, které pro klienta – původce nejsou diskriminující a ponižující. Sexuální důvěrník ve spolupráci s vedoucím sociální služby dle potřeby zabezpečí pro klienta odbornou pomoc (psycholog, krizové centrum, jiné specializované pracoviště) včetně úzké spolupráce a vzájemné informovanosti týmu, který s klientem pracuje. Pro jednání je nutný souhlas klienta.

VII. Písemná dokumentace

Metodický materiál Protokol o vztazích a sexualitě je dokumentem, který je přístupný pro pracovníky, studenty a dobrovolníky a spolupracující odborníky.

Písemná dokumentace, která se týká jednotlivých klientů, je vedena výhradně jako interní. S dokumentací může pracovat sexuální důvěrník. Do dokumentace může nahlížet lékař, spolupracující odborník nebo zákonný zástupce či opatrovník, pokud s tím klient souhlasí (zákonný zástupce/opatrovník pouze v případě, pokud je to nutné k řešení problému jeho opatrovance).

Tato písemná dokumentace je vedena mimo další osobní dokumentaci klienta a je zvlášť uložena v uzamčeném prostoru (místnosti, skříňce). Při porušení pravidel o manipulaci s písemnou dokumentací, případně při zjištění porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost, bude tato skutečnost s pracovníkem řešena formou pracovně právního postihu.

MLČENLIVOST podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, § 100

(1) Zaměstnanci obcí a krajů, zaměstnanci státu a zaměstnanci poskytovatelů sociálních služeb jsou povinni zachovávat mlčenlivost o údajích týkajících se osob, kterým jsou poskytovány sociální služby nebo příspěvek, které se při své činnosti dozvědí, není-li dále stanoveno jinak. Tato povinnost trvá i po skončení pracovního vztahu. Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být osoby uvedené ve větě první zproštěny pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost mají, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu.

(2) Povinnost mlčenlivosti stanovená v odstavci 1 platí obdobně pro fyzické osoby, které jsou poskytovateli sociálních služeb nebo se jako přizvaní odborníci účastní inspekce anebo při poskytování sociálních služeb působí jako dobrovolníci.

(3) Údaje týkající se osob, kterým jsou poskytovány sociální služby nebo příspěvek, které se subjekty uvedené v odstavcích 1 a 2 při své činnosti dozvědí, sdělují jiným subjektům, jen stanoví-li tak tento zákon nebo zvláštní zákon; jinak mohou tyto údaje sdělit jiným subjektům jen s písemným souhlasem osoby, které jsou poskytovány sociální služby nebo příspěvek.

VIII. Seznam aktuálních sexuálních důvěrníků

Sociální služba	Sexuální důvěrník	Email	Telefon
Denní stacionář	Jaroslava Křížová	duvernikds@domovlibnic.cz	724 979 230
Denní stacionář – zástup	Martina Vejvarová	duvernikchb@domovlibnic.cz	731 651 707
Týdenní stacionář	Naděžda Nanárová	duvernikts@domovlibnic.cz	734 853 908
Týdenní stacionář	Pavel Novotný	duvernikts@domovlibnic.cz	734 853 908
Chráněné bydlení	Martina Vejvarová	duvernikchb@domovlibnic.cz	731 651 707
Chráněné bydlení – zástup	Jaroslava Křížová	duvernikds@domovlibnic.cz	724 979 230
Sociálně terapeutické dílny	Jitka Frantálová	std1@domovlibnic.cz	702 233 841
Sociálně terapeutické dílny – zástup	Jaroslava Křížová	duvernikds@domovlibnic.cz	724 979 230
Domov se zvláštním režimem	Mgr. Petra Moserová	duvernikdzt@domovlibnic.cz	725 514 447
Domov se zvláštním režimem	Bc. Michal Jirousek	jirousek@domovlibnic.cz	728 786 631

IX. Závěrečná ustanovení

Tento metodický pokyn nabývá účinnosti 01.12.2025 a nahrazuje metodický pokyn z 01.05.2025.

V Libníči dne 26.11.2025

**Domov Libníč a Centrum
sociálních služeb Empatie**

(2) IČ: 006 66 271

č. p. 17, 373 71 Libníč

Mgr. Lenka Hebíková Kubátová
ředitelka

